

Komponenty jazyka

Peter Borovanský
KAI, I-18

borovan 'at' ii.fmph.uniba.sk
<http://dai.fmph.uniba.sk/courses/JAVA/>

Donald E. Knuth

TEX

Naše chyby v zadaniach si priznáme, sme radi, že ich odhalíte čím skôr, a ak sú relevantné (nie typo a gramatika), tak aj oceníme
Errata: The Art of the Computing

10 Release October 2016 is 3.14159265.
10 upon his death, the version of TeX shall be frozen at π

Midterm quadterm

Naše termíny sú:

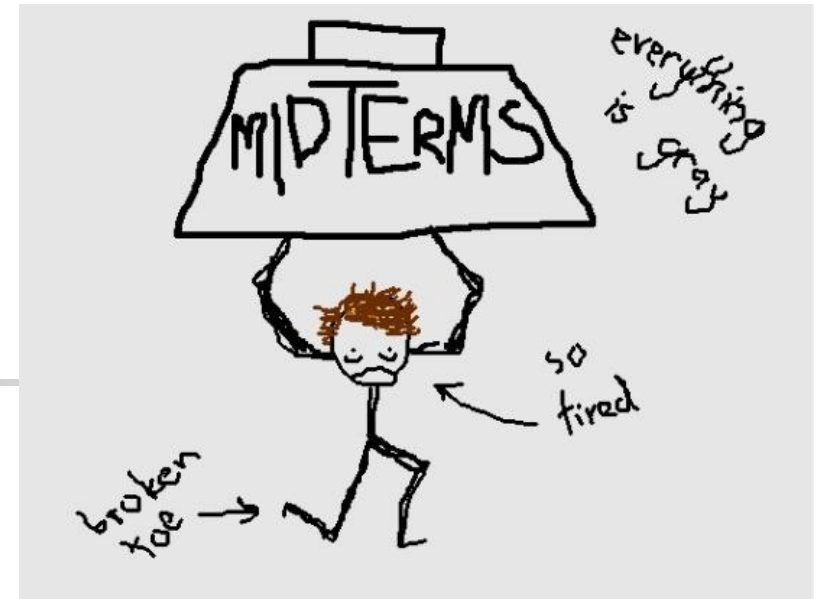
- 4.apríla 18:00 je Midterm A
- 23.marca je quadterm na cvičeniach
- 2.marca je Bypass excelencie, prihlásiť sa treba do 1.marca mailom

Prémiové úlohy:

- sa rozbehli ☺
- riešte ich, najmä, ak vám štandardný kurz príde ako *slabá káva*,
- všetky body z premií sa vám počítajú do známky, len dve kritéria na automatické A a Fx ich ignorujú, viac na stránke predmetu
- časom budeme zverejnovať týždňový rebríček Galéria Top 10

Blogy (diskusia):

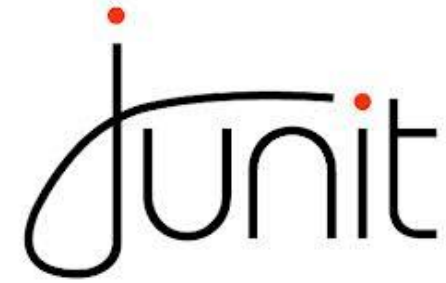
- prosíme, nezamieňať si to s inými socialnymi sieťami, a otázky so statusmi...
- striktne zakázane zverejnovať (tam) riešenia, návody, uplné i čiastočné. ...

Testy

(sú iné ako ste čakali)

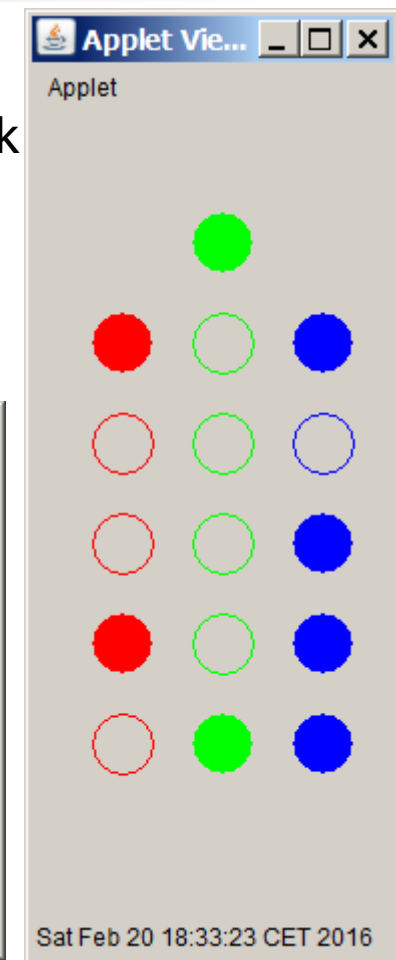
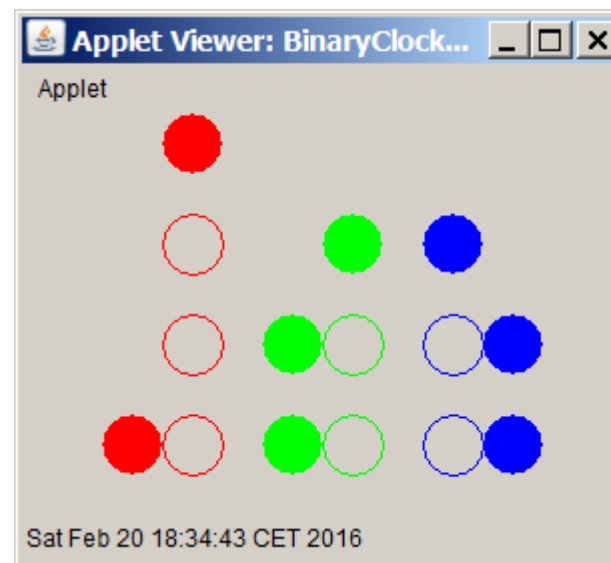
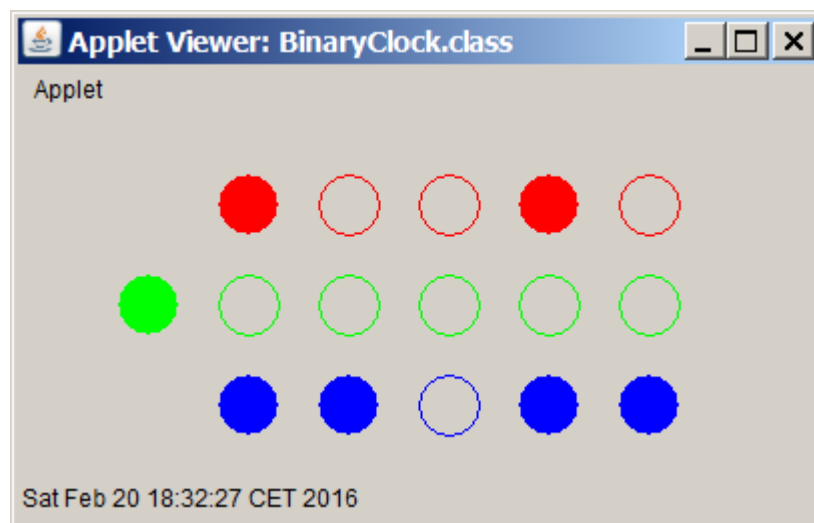

- používame techniku ztandardných java junit testov, viac v prednážke
- vzeobecne: dodržiavanie predpísaných mien súborov, tried a metód
- keď rekord submitov je > 15, vás 55, neprezeráme všetky, ale len posledný, preto do **posledného dajte výetky dobré riešenia celej zostavy**
- do testov posielajte .zip obsahujúci *.java bez package
- na tomto cvičení bude súťaž o najlepšieho testera (v písaní junit testov)
- testy často ne zverejníme (okrem autorského riešenia), zdrojáky dáme !
- ak to nie je uvedené v zadaní, môžete sa pýtať na rozsah vstupov
- 15 s. je timeout pre každého, ak to nie je inak junit testom upravené

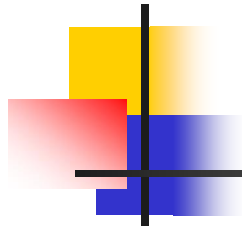

Na cvičení nebolo

- precvičili sme si binárne operácie s číslami, \gg , \ll , $\gg\gg$, \wedge
- nenaprogramovali sme konzolovú verziu binárnych hodiniek

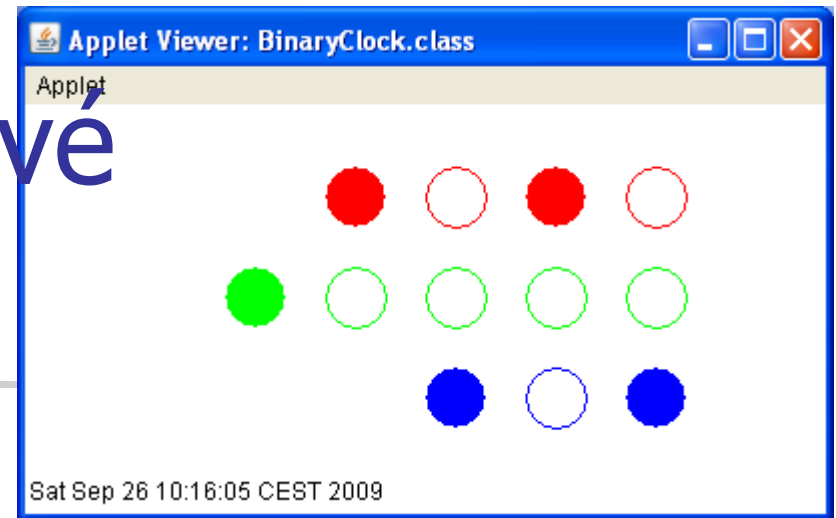
Binárne konzolové hodinky

1010
10000
101

```
int second = 0;
for(;;) {
    Calendar calendar = new GregorianCalendar();
    int hodina = calendar.get(Calendar.HOUR_OF_DAY);
    int minuta = calendar.get(Calendar.MINUTE);
    int sekunda = calendar.get(Calendar.SECOND);
    if (second != sekunda) {
        System.out.println(Integer.toBinaryString(hodina));
        System.out.println(Integer.toBinaryString(minuta));
        System.out.println(Integer.toBinaryString(sekunda));
        System.out.println("-----");
        second = sekunda;
    }
}
```

// loop forever
// aktualny casu
// hodina, format 0..24
// minuta
// sekunda
// nevieme pouzit Timer
// tak urobime takyto CPU killer hack

1 1 0
0 1 0
1 1 1
0 1 1

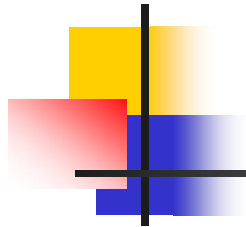
The screenshot shows a Java applet window with the title "Applet Vie...". The applet area contains a 4x3 grid of circles. The circles are colored red, green, and blue. Some circles are solid, while others are empty (just an outline). The status bar at the bottom of the window displays the date and time: "Sat Sep 26 10:15:03 CEST 2009".

Row	Col 1	Col 2	Col 3
1	Solid Red	Solid Green	
2	Empty Red	Solid Green	
3	Solid Red	Solid Green	Solid Blue
4	Empty Red	Solid Green	Solid Blue

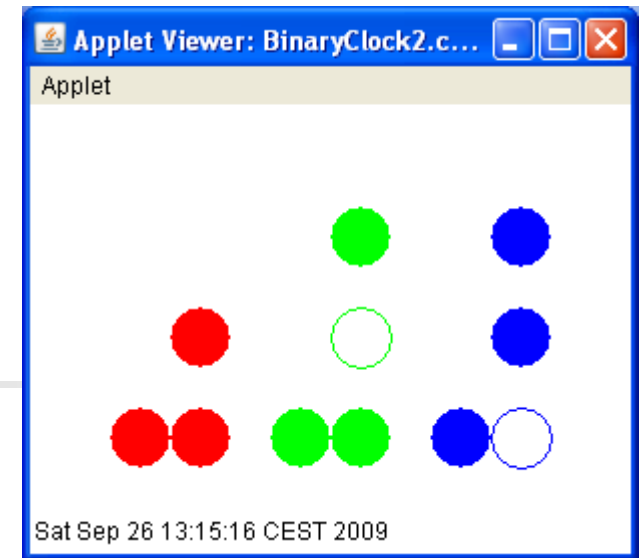
Sat Sep 26 10:15:03 CEST 2009

Súbor BinaryWatch5.java

Binárne konzolové hodinky


```
00 01 01
01 00 01
11 11 10
-----
```



```
riadok(hodina/10,hodina%10, minuta/10,minuta%10, sekunda/10,sekunda%10);
```

```
static void riadok(int h1, int h2, int m1, int m2, int s1, int s2) {
    if (h1+h2+m1+m2+s1+s2 == 0)
        return;
    riadok(h1/2, h2/2, m1/2, m2/2, s1/2, s2/2);
    System.out.println((h1&1)+(h2&1)+" "+(m1&1)+(m2&1)+" "+(s1&1)+(s2&1));
}
```


Logické operácie komutatívne?

(vyhodnocovanie zľava doprava - "short-circuit")

- je `a&&b` je to isté ako `b&&a`, resp. `a||b` je to isté ako `b||a` ?
- v algebre áno, v programe nie:

```
public static boolean loop() { for(;;); } // nekonečný cyklus  
&&
```

```
false && (7/0 > 0)           // false  
//(7/0 > 0) && false        // div by zero
```

```
||  
true || (7/0 > 0)           // true  
//(7/0 > 0) || true        // div by zero
```

```
&&  
false && loop()             // false  
//loop() && false          // zacykli sa
```

```
||  
true || loop()             // true  
loop() || true             // zacykli sa
```


Skutočné logické operácie

(nebolo v C++)

- && , || sú „skrátеным“ súčinom (konjunkciou), súčtom (disjunkciou), vyhodnocujú sa zľava doprava, a len kým treba...
- & , | sú plnohodnotným súčinom, súčtom vyhodnocujú oba argumenty

&

//false & (7/0 > 0)	// div by zero
//(7/0 > 0) & false	// div by zero

|

//true (7/0 > 0)	// div by zero
//(7/0 > 0) true	// div by zero

&

//false & loop()	// zacykli sa
//loop() & false	// zacykli sa

|

//true loop()	// zacykli sa
//loop() true	// zacykli sa

málo kto pozná a používa...

Skrátený súčet, súčin

```
int i, j, k;  
i = 1; j = 2; k = 3;  
if (i == 1 || ++j == 2) k = 4;  
System.out.println("i = " + i + ", j = " + j + ", k = " + k);
```

toto sa nevyhodnotí, lebo $i == 1$ a $true ||$ hocičo je $true...$

$i = 1, j = 2, k = 4$

```
i = 1; j = 2; k = 3;  
if (i == 1 & ++j == 2) k = 4;  
System.out.println("i = " + i + ", j = " + j + ", k = " + k);
```

teraz sa to vyhodnotí

$i = 1, j = 3, k = 4$

```
i = 1; j = 2; k = 3;  
if (i == 2 && ++j == 3) k = 4;  
System.out.println("i = " + i + ", j = " + j + ", k = " + k);
```

toto sa nevyhodnotí, lebo $i != 2$

$i = 1, j = 2, k = 3$

```
i = 1; j = 2; k = 3;  
if (i == 2 & ++j == 3) k = 4;  
System.out.println("i = " + i + ", j = " + j + ", k = " + k);
```

teraz sa to vyhodnotí, aj keď $i != 2$

$i = 1, j = 3, k = 3$

Pret'azovanie operátorov

- v Jave existujú pret'ažené operátory, napr.
 - `+` :: `int + int -> int` `+` :: `float + float -> float`
- ale aj:
 - `|` :: `int | int -> int` `|` :: `boolean | boolean -> boolean`
 - `&` :: `int & int -> int` `&` :: `boolean & boolean -> boolean`
- v Jave používateľ nemôže definovať pret'ažené operátory... ☺
- ale môže napísať

```
int a = 7, b = 0;
```

```
...
```

```
a == 0 | b == 0
```

```
(a | b) == 0
```

```
// true, lebo b == 0
```

```
// false, lebo a | b == 7
```

```
// bitový súčet dvoch intov
```

Ak ste si v danom momente neistý prioritami,
zátvorkujte, zátvorkujte, zátvorkujte ...

Priority

.	[index]	(typ)	najvyššia
!	++	--	
*	/	%	
+	-		
<<	>>	>>>	
<	<=	>=	>
==	!=		
&			
^			
&&			
?:_			
=	+=	...	najnižšia

Príklady:

`a += (1F/b),` `(a == 0) && (b == 1),` `(c=readChar())!='\n'`

Zvrhlosti

(iné v C++ a Java)

Kód, ktorý vyvoláva
pochybnosť/nejednoznačnosť,
nie je (v praxi) dobrý kód !!!

```
#include <stdio.h>
void main(int argc, char *argv) {
    int a = 0;
    int b = (a++) + (a);
    printf("%d\n",b);
    int i = 0;
    i = i++;
    printf("%d\n",i);
}
```

```
RACDB 1 root@orcl1:~$ gcc x.c
RACDB 1 root@orcl1:~$ ./a.out
0
1
```

```
3 public class Zvrhlosti {
4     public static void main(String[] args) {
5         int a = 0;
6         int b = (a++) + (a);
7         System.out.println(b);
8         int i = 0;
9         i = i++;
10        System.out.println(i);
11    }
```

Správne miesto, kde sa (takto)
vyblbnúť, sú prémie v škole, nie
tímová programátorská práca...

Problems Javadoc Declaration Search Console Error Log History Git Stagi
<terminated> Zvrhlosti [Java Application] C:\java8_0_91\bin\javaw.exe (28. 2. 2017, 21:49:39)
1
0

Argumenty príkazového riadku

Iná možnosť, ako dostať do programu naše dáta, je pomocou príkazového riadku, ktorým sa spúšťa interpretovaný program. Pole arg je reťazcové pole argumentov, ktoré sú v príkazovom riadku oddelené medzerou.

```
public class MainArg {
```

```
args[0] = "prvy"  
args[1] = "druhy"  
args[2] = "treti"
```

```
public static void main(String[] args) {
```

```
args.length = 3
```

```
    for(int i = 0; i < args.length; i++)
```

```
        System.out.println(i+ "=" + args[i]);
```

```
    }
```

```
}
```

```
> java MainArg prvy druhy tretí
```

```
0=prvy
```

```
1=druhy
```

```
2=treti
```

```
void main(int argc, char *argv) {
```

Súbor: MainArg.java

Celočíselné argumenty

Napriek tomu, že každý argument príkazového riadku je reťazec, môžeme ho chcieť interpretovať ako napr. číslo

```
public class MainArgInt {
```

```
    public static void main(String[] args) {
```

```
        for(int i = 0; i < args.length; i++) {  
            int n = Integer.parseInt(args[i]);  
            System.out.println("args["+i+ "]=" + n);  
        }  
    }  
}
```

konverzia String->int
môže byť neúspešná

```
> java MainArgInt 1 2 3 asas
```

```
args[0]=1
```

```
args[1]=2
```

```
args[2]=3
```

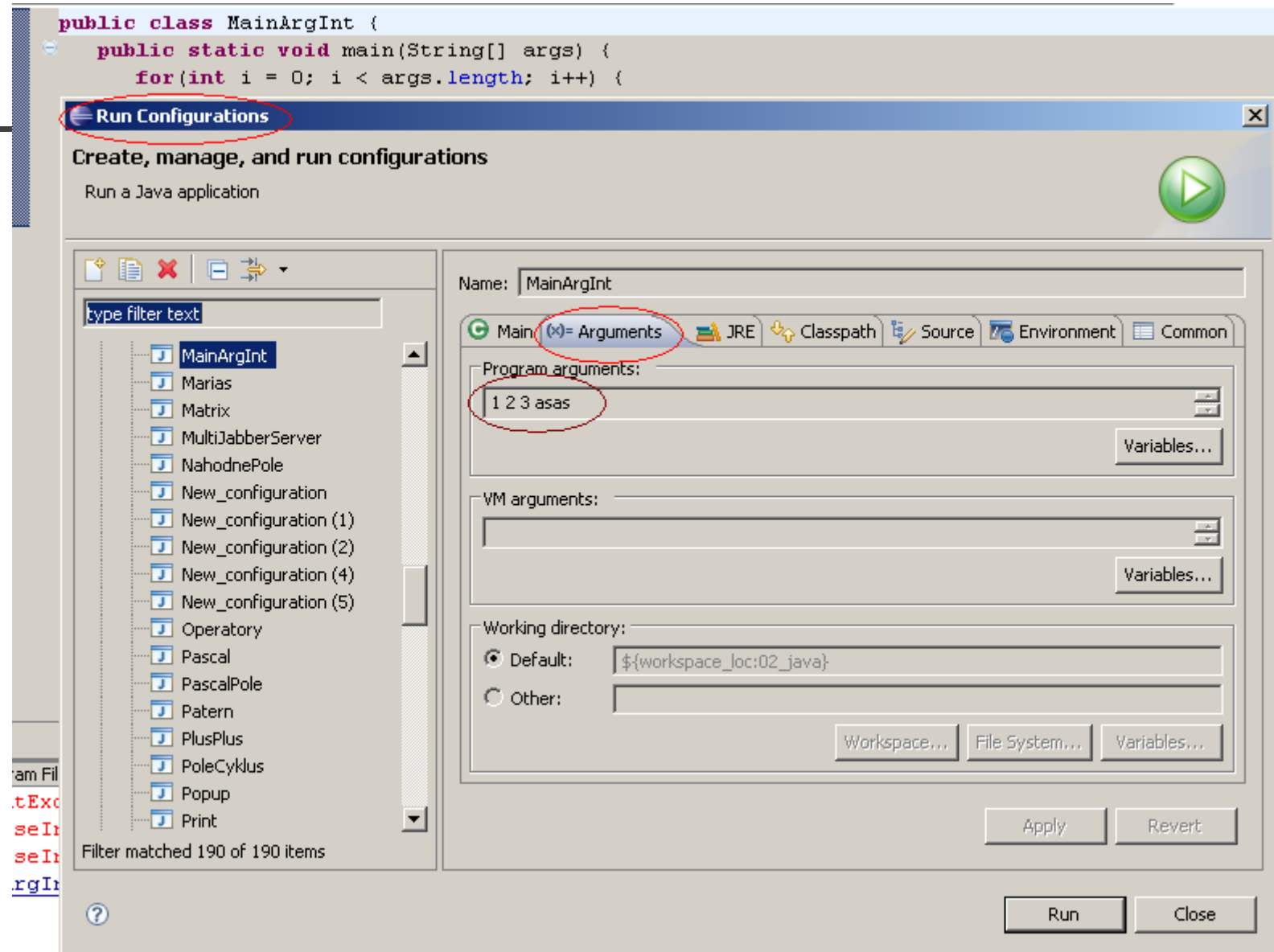
```
Exception in thread "main" java.lang.NumberFormatException:
```

```
For input string: "asas"
```

```
at ... at MainArgInt.main(MainArgInt.java:4)
```

Súbor: **MainIntArg.java**

Ako zadat' argumenty

Fibonacci

```
public class Fibonacci {
```

```
    public static void main(String[] args) {
```

```
        int N = Integer.parseInt(args[0]);
```

```
        long a = 1;
```

```
        long b = 0;
```

```
        while (N-- > 0) {
```

```
            System.out.println(b);
```

```
            a = a + b;
```

```
            b = a - b;
```

```
        }
```

```
    }
```

```
}
```

> java Fibonacci 10

10

0

1

1

2

3

5

8

13

21

34

Komponenty jazyka

dnes bude:

- **konverzie** (základných) typov,
- **reťazce** a práca s nimi, String/BufferedString
- **polia** (pohľad C++ programátora)
- testovanie (prvý **JUnit test**)
- statické metódy (procedúry a funkcie) a statické bloky

cvičenia:

- programy s poľami, testovanie a l'adenie (eclipse debugger)
- manipulácia s reťazcami

literatúra:

- Thinking in Java, 3rd Ed. (<http://www.ibiblio.org/pub/docs/books/eckel/TIJ-3rd-edition4.0.zip>) – 3:Controlling Program Flow, 4:Initialization & Cleanup,
- Naučte se Javu – úvod
 - <http://interval.cz/clanky/naucte-se-javu-operatory-a-ridici-prikazy/>,
 - <http://interval.cz/clanky/naucte-se-javu-staticke-promenne-a-metody-balicky/>
- Java (<http://v1.dione.zcu.cz/java/sbornik/>)

Pretypovanie, konverzie

```
char    c = 'A';
int     i = (int) c;      // konverzia do nadtypu
char    d = (char)i;      // redukcia do podtypu (cast)
```

- rozširujúce konverzie (do nadtypu):

byte->short->int->long->float->double

- zužujúce konverzie (do podtypu):

double->float->long->int->short->byte

```
short s = 300;           // 16 bit [215-1 .. 215]
byte b ;                 // 8 bit [-128..127]
```

```
b = (byte) s;             // s = 300, b = 44           (300-256)
b = (byte) 255;           // b = -1                 (255-256)
byte bb = 126;            // bb = 126
bb += 3;                  // bb = -127       (126+3-256)
bb = -126;                // bb = -126
bb += -5;                 // bb = 125        (-126-5+256)
```


Konverzie z/do String

String -> int

Integer.valueOf("123") → Integer
Integer.parseInt("123") → Int

int -> String

String.valueOf(123) → String
Integer.toString(123,10) → String

Integer.toString(31,2) // 11111
Integer.toString(15,8) // 17
Integer.toString(255,16) // ff

String -> double

Double.valueOf("3.1415")
Double.parseDouble("3.1415")

double -> String

String.valueOf(Math.PI)
Double.toString(Math.PI)

String -> Boolean

Boolean.valueOf("true")
Boolean.parseBoolean("false")

Boolean -> String

String.valueOf(**true**)
Boolean.toString(**false**)

Ret'azce – metódy

```
byte[] bajty = {  
    (byte)'E', (byte)'v', (byte)'a'};  
char[] znaky = {  
    'M', 'a', 'r', 't', 'i', 'n', 'a'};
```

String

```
s1 = new String("cao"),  
s2 = new String(s1),  
s3 = new String(bajty),  
s4 = new String(bajty, 1, 2),  
s5 = new String(znaky),  
s6 = new String(znaky, 3, 4);
```

String

```
t1 = new String("ahoj");  
t2 = new String("ahoi");  
t3 = new String("AHOJ");
```

```
t1.compareTo(t2);           // 1 >  
t2.compareTo(t1);           // -1 <  
t1.compareToIgnoreCase(t3); // 0  
t1.equals(t3);              // false  
t1.equalsIgnoreCase(t3);   // true
```


Ret'azce – porovnávanie

"" != null

Prázdny ret'azec nie je neinicializovaný ret'azec

*== porovnáva pointre
väčšinou je to chyba
ale*

*.equals(), .compareTo, .equalsIgnoreCase()
porovnávajú skutočné ret'azce*

s.equals("java") môže padnúť, ak s=null

"java".equals(s)

NIKDY NEPADNE na Null Pointer Exception - NPE

Kvíz - 1

```
static String s1;  
static String s2 = null;  
static String s3 = "";
```

```
System.out.println(s1 == s2);    true  
System.out.println(s1 == s3);    false
```

(NPE)

```
System.out.println(s1.length()); java.lang.NullPointerException  
System.out.println(s2.length()); java.lang.NullPointerException  
System.out.println(s3.length()); 0
```


Kvíz - 2

```
static String s4 = "java";  
static String s5 = new String("java");  
static String s6 = "ja"+"va";  
static String s7 = "ja";
```

```
System.out.println(s4 == s5);           false
```

```
System.out.println(s4 == s6);           true
```

```
s7 += "va";
```

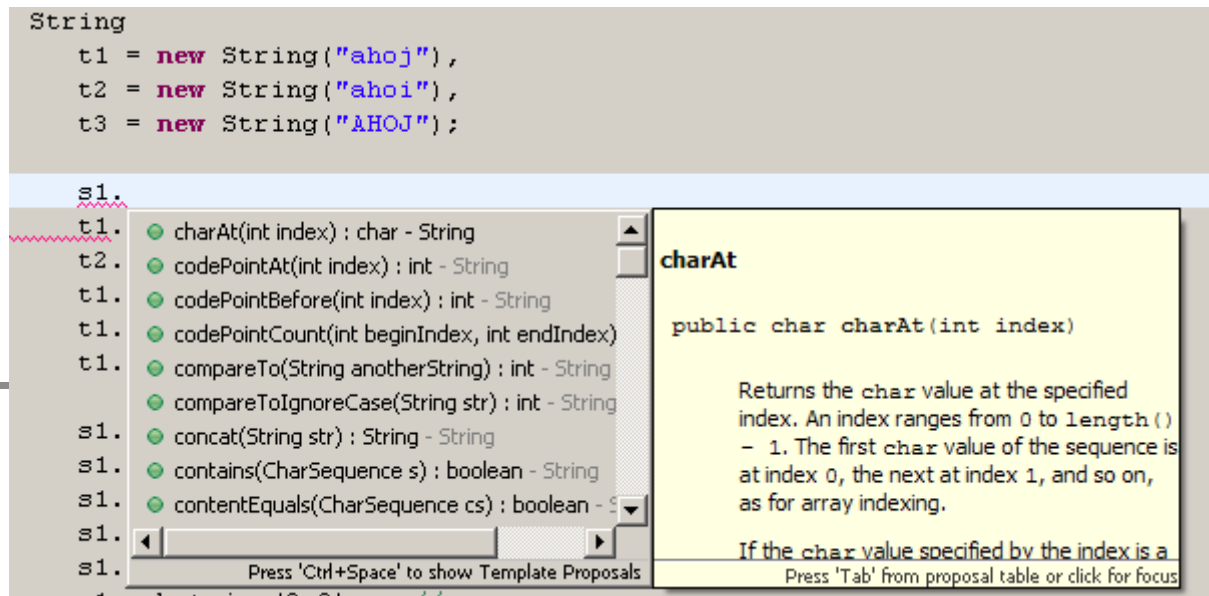
```
System.out.println(s4 == s7);           false
```

```
System.out.println(s4.equals(s5));       true
```

```
System.out.println(s4.equals(s6));       true
```

```
System.out.println(s4.equals(s7));       true
```

Metódy

niet nad kontextový help...

```
s1.toLowerCase() // ahoj
s1.toUpperCase() // AHOJ
s1 + s2           // ahojahoi
s1.concat(s2)     // ahojahoi
s1.replace('h', 'H') // aHoj
s1.substring(2)   // oj
s1.substring(2,3) // o
s1.charAt(2)      // o
s1.indexOf('o')   // 2
```

~používajte kontextový help

~naučte sa používať [JDK API](#), search

~prestavu o existujúcich metódach

```
s1.trim().toUpperCase().substring(2).indexOf('O');
```


Ret'azce – metódy

```
String s = "male a VELKE";  
int i = s.indexOf('a');           // prvé 'a'  
int i = s.indexOf('a', i + 1);    // ďalšie 'a'  
i = s.lastIndexOf('a');          // posledné 'a'  
i = s.lastIndexOf('a', i - 1);    // predposledné 'a'  
i = s.lastIndexOf("VEL");        // podreťazec
```

```
String a[] = {"Peter", "Marek" };  
String s = String.format("Ahoj %s, tu je %s", a);
```

```
Character.isDigit('1')           // true  
char b= '1'; if (b >= '0' && b <= '9') ...if (b >= 48 && b <= 58) ...  
Character.isLetter('A')         // true  
Character.isLowerCase('b')      // true
```

```
Character.digit('5', 10)         // 5  
Character.digit('F', 16)        // 15
```


StringBuffer

(o tragédii na quadterme 2016)

```
long start = System.currentTimeMillis();
String s = "";
for(int i = 0; i<1000000; i++) s += "a";      elapsed time: 698 s.
System.out.println("elapsed time:"+(System.currentTimeMillis()-start)/1000);
```

- pri priere azení hoc aj jedného znaku sa naalokuje nový re azec, prekopíruje, ...
- preto dostaneme kvadratickú zlo0itos s kvadratickým garbage ☹
- ak to v rámci testu na staru kom L.I.S.T.e odpálilo 60 ztudentov pri vrcholiacom quadterme, katastrova bola jasná ☹ ☹ ☹
- no a chyba je v príklade, teste, alebo v programátoroch ? (nepříjemná hádka, 2016)
- ako je to v Pythone ?

```
long start = System.currentTimeMillis();
StringBuffer ss = new StringBuffer();
for(int i = 0; i<1000000; i++) ss.append("a");      elapsed time: 0 s. !!!
String s = ss.toString();
System.out.println("elapsed time: " + (System.currentTimeMillis()-start)/1000);
```

Súbor: Quadterm2016.java

Polia jednorozmerné

- *typ[]* – je typ 1-rozmerného poľa
- **new** *typ[size]* – vytvorenie/alokácia
- *pole.length* – dĺžka poľa
- *pole[i]* – indexovanie poľa
- polia majú VŽDY indexy 0..N-1

```
public class Jednoduche {
```

```
    public static void main(String[] args) {  
        final int MAX = 20;
```

// konštanta – veľkosť poľa

```
        // int[] poleInt;
```

// definícia poľa

```
        // poleInt = new int[MAX];
```

// vytvorenie poľa

```
        int[] poleInt = new int[MAX];
```

// definícia poľa s vytvorením

```
        for (int i = 0; i < poleInt.length; i++) {
```

// i < MAX

```
            poleInt[i] = i + 1;
```

// inicializácia poľa

```
            System.out.print(poleInt[i] + " ");
```

```
        } // for
```

```
    } // main
```

```
} // class
```

typ elementu poľa

Dobré rady

(kuchárka začiatníka)

Napriek tomu, že nasledujúce rady sú kus za okrajom samozrejmosti, dovoľujem si ich uviesť (pre vaše dobro).

- ak je len trochu možné, vytvorte/alokujte pole ZÁROVEŇ s jeho deklaráciou. Predpokladá to, že v mieste deklarácie pol'a poznáte jeho veľkosť. Ušetríte si chyby, keď píšete do nevytvoreného pol'a.
inak: deklarácia ***int[] prvocisla*** žiadne pole nevytvorí. Jediné, čo urobí, že existuje null-referencia/smerník ***prvocisla***, ktorý by chcel ukazovať na pole.
- ak to je možné, inicializujte pole hneď, ako ho deklarujete. Bonusom je, že sa vám aj automaticky vytvorí, príklad
`int[] prvocisla = { 2, 3, 5, 7, 11, 13, 19 }; // má dĺžku 7, indexy 0..6`
- pole dĺžky N nikdy nebude mať iné indexy ako 0..(N-1).
ešte inak: `pole[pole.length]` vždy skončí s **ArrayIndexOutOfBoundsException**.
- najprirodzenejší cyklus pre pole je `for(int i=0; i<pole.length; i++) ...`
ešte inak: pascalistický zlozvyk `for(int i=1; i<=pole.length; i++)` je kandidátom na **ArrayIndexOutOfBoundsException**

Polia v Java vs. C++

(porovnanie pre C++ programátora)

- v C++ po deklarácii poľa `int P[100]` sa vám pole automaticky naalokuje
- v Java toto `int[] P` je deklarácia a toto `P = new int[100]` alokácia
- v Java aj C++ pole inicializujete podobne `int P[] = { 1, 2, 3, 4 },`
`int[] P = { 1, 2, 3, 4 }`
- v Java sa vytvorené pole inicializuje hodnotami
 - 0 pre číselné typy,
 - `'\u0000'` pre char,
 - false pre boolean,
 - null iné
- v Java sa nedá indexovať za hranice poľa, kontroluje hranice
- pole je referenčný typ v Java aj C++
- `pole1 = pole2;` je priradením referencií nie kopírovanie polí
- ak potrebujeme kopírovať poľe:
 - C++: `void*memcpy(void *dest, void *source, size_t num)`
 - Java: `System.arraycopy(src, srcPos, dst, dstPos, count)`

Polia dvojrozmerné

- `typ[][]` – je typ 2-rozmerného poľa,
- `pole[i,j]` píšeme ako `pole[i][j]`,
- `new typ[M][N]` vytvorí pole MxN

- java nemá klasické viacrozmerné polia (matice),
- viacrozmerné polia môžu byť „zubaté“ (jagged)

```
public class Dvojite {
```

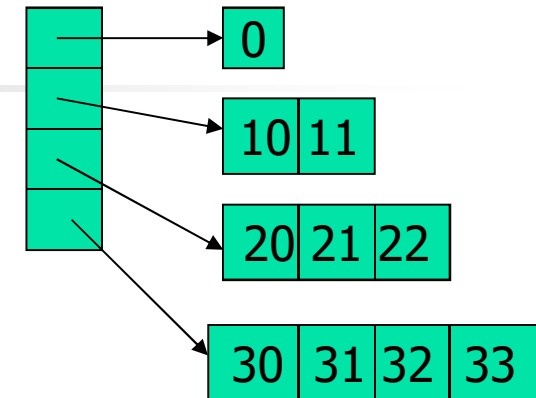
```
    public static void main(String[] args) {  
        int[][] a = new int[4][];  
        for (int i = 0; i < a.length; i++) {  
            a[i] = new int[i + 1];
```

```
            for (int j = 0; j < a[i].length; j++) {  
                a[i][j] = i * 10 + j;  
                System.out.print(a[i][j] + " ");  
            } // for  
            System.out.println();  
        } // for
```

```
    } // main  
}
```

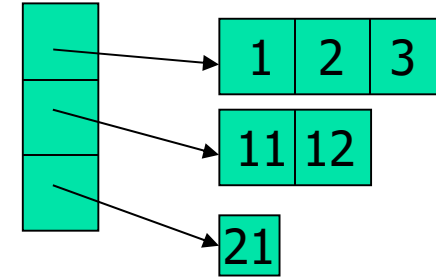
// hlavné pole

// podpole


```
0
10 11
20 21 22
30 31 32 33
```

Inicializácia poľa

- inicializácia dvojrozmerného poľa

```
int[][] a = { { 1, 2, 3},  
              {11, 12},  
              { 21} };
```

```
a[0][0] = 1; a[0][1] = 2; a[0][2] = 3; a[0].length == 3  
a[1][0] = 11; a[1][1] = 12; a[1].length == 2  
a[2][0] = 21; a[2].length == 1  
a.length == 3
```

- vytvorenie 3-rozmernej matice matice 5x5x5

```
int[][][] d = new int [5][5][5];           // definícia s vytvorením
```

- vytvorenie 2-rozmernej matice "matice" 5x5, ktorej prvky sa vytvoria neskôr

```
int [][][] e = new int[5][5][];  
e[0][1] = new int [8];           ... ok
```

- nesprávne vytvorenie

```
int[][][] f = new int[5][][5]  
f[0][1] = new int[8]
```

```
.... Chyba - nemôžem vytvoriť "maticu", ktorej  
.... druhý rozmer nepoznám ale tretí poznám
```

Upozornenie:
tento slajd nie je v Java

Kvíz pre C++ programátora

Čo spraví nasledujúci program

```
#include <stdio.h>
void main() {
    int a[][] = { { 1,2,3 }, { 11, 12 }, { 21 } }; }
> gcc test.c
test.c:4: error: array type has incomplete element type
```

a čo tento:

```
#include <stdio.h>
void main() {
    int a[][3] = { { 1,2,3 }, { 11, 12 }, { 21 } };
    printf("%d\n",sizeof(a[0])/sizeof(int));
    printf("%d\n",sizeof(a[1])/sizeof(int));
    printf("%d\n",sizeof(a[2])/sizeof(int));
> gcc test.c
> a.out
3
3
3
```

Poučenie:
medzi poliami v C++ a Java
sú subtilné rozdiely

pascalistu poznáš podľa
ArrayIndexOutOfBoundsException: N,
kde N je dĺžka jeho poľa

Polia a cykly

```
final static int MAX = 100;  
public static void main(String[] args) {  
    char[] poleChar = new char[MAX];
```

- ```
for (int i = 0; i < poleChar.length; i++) { . . . } // for-to-do
```
- ```
for (int i = MAX-1; i >= 0; i--) { . . . } // for-downto-do
```
- ```
int j=MAX; // while
while (j-- > 0) { . . . }
```
- ```
int i=0; // do-while  
do { . . .  
} while (++i < MAX);
```
- ```
for (char ch:poleChar) System.out.println(ch); // for-each
```

*for (typPrvkuPola prvokPola:pole) tu vidím prvokPola, neviem jeho index*  
*// prechádza postupne prvky poľa bez toho, aby sme vedeli ich index*

Súbor: [PoleCyklus.java](#)

null nie je:

~ new String[0]

~ new String[]{}  
~

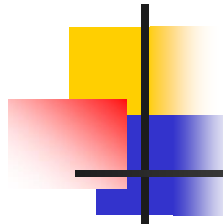


## Kvíz - nájdite rozdiely

---

|                                    |                     |                      |
|------------------------------------|---------------------|----------------------|
| String [] p1;                      | p1.length == ?      | NullPointerException |
| String [] p2 = null;               | p2.length == ?      | NullPointerException |
| String [] p3 = new String[0];      | p3.length == ?      | 0                    |
| String [] p4 = new String[]{};     | p4.length == ?      | 0                    |
| String [] p5 = new String[]{" "};  | p5.length == ?      | 1                    |
|                                    | p5[0].length() == ? | 0                    |
| String [] p6 = new String[]{null}; | p6.length == ?      | 1                    |
|                                    | p6[0].length() == ? | NullPointerException |





# Bubble sort

Buble sort je bezpochyby najobľúbenejší triediaci algoritmus medzi študentami.

•ale aj ten možno poukaziť, vid' [Chyba1](#), [Chyba2](#), [Chyba3](#), ...

```
public class BubbleSort {

 public static void main(String[] args) {
 int[] a = {4,5,2,12,1,2,3};
 for (int i = 0; i < a.length ; i++) {
 for (int j = a.length-1; j>i ; j--) {
 if (a[j-1] > a[j]) {
 int temp = a[j];
 a[j] = a[j-1];
 a[j-1] = temp;
 } // if
 } // for
 } // for
 for (int elem:a)
 System.out.println(elem);
 }
}
```

// cyklus for-to-do
// cyklus for-downto-do
// cyklus for-each-element

1
2
2
3
4
5
12

Náhodné číslo náhodné pole

```
import java.util.*; // používame triedu Random
```

```
public class NahodnePole {
```

```
 public static void main(String[] args) {
```

```
 Random rand = new Random(); // inic.generátor náhod.čísiel
```

```
 int[] a = new int[rand.nextInt(20)]; // náhodná dĺžka z [0..20)
```

```
 System.out.println("dlzka pola = " + a.length);
```

```
 for(int i = 0; i < a.length; i++) {
```

```
 a[i] = rand.nextInt(500); // plní náhodnými číslami [0..500)
```

```
 System.out.println("a[" + i + "] = " + a[i]);
```

```
 }
 }
}
```

dlzka pola = 9

a[0] = 39

a[1] = 203

a[2] = 402

a[3] = 24

a[4] = 65

a[5] = 144

a[6] = 95

a[7] = 490

a[8] = 108

Pole ako (vstupný) argument

```
public class Sort {
 public static void bubbleSortuj(int[] a) {
 for (int i = 0; i < a.length; i++) {
 for (int j = a.length-1; j > i; j--) {
 if (a[j-1] > a[j]) {
 int temp = a[j];
 a[j] = a[j-1];
 a[j-1] = temp;
 } // if
 } // for
 } // for
 }
 public static void vypis(int[] a) {
 for (int i:a) System.out.println(i + ",");
 System.out.println();
 }
 public static void main(String[] args) {
 int[] poleInt = {4,5,2,12,1,2,3};
 bubbleSortuj(poleInt);
 vypis(poleInt);
 }
}
```

v Java nenájdete analógiu chaosu
* a & parametrov z C++

// int[7] a – je chyba, lebo
// int[7] nie je typ poľa

Pole ako výstupná hodnota

```
public static int[] generuj(int velkost) {
 int[] retValue = new int[velkost];
 Random rand = new Random();
 for(int i=0; i<velkost; i++)
 retValue[i] = rand.nextInt(100);
 return retValue;
}

public static void main(String[] args) {
 int[] poleInt = generuj(20);
}
```

// generuj pole danej veľkosti
// deklaruj a vytvor lokálne pole
// naplň lokálne pole
// vráť referenciu na pole ako
// výsledok funkcie

// pri volaní funkcie si definujeme
// premennu, do ktorej uložíme
// referenciu na vytvorené pole

Ako na pole

zretaz(*null*); **NPE**
zretaz(*new* String[]{*null*}); **O.K.**
spocitaj(*new* String[]{*null*}); **NPE O.K.**
spocitaj(*new* String[]{*new* String()}); **O.K.**

SIMPLY EXPLAINED

- Ľubovoľné pole daného typu, napr. String[]

```
public class AkoNaPole {
 public static String zretaz(String[] a) {
 StringBuffer sb = new StringBuffer();
 if (a != null)
 for(int i = 0; i < a.length; i++) sb.append(a[i]);
 return sb.toString();
 }

 public static int spocitaj(String[] a) {
 int vysl = 0;
 if (a != null)
 for(int i = 0; i < a.length; i++)
 if (a[i] != null)
 vysl += a[i].length();
 return vysl;
 }
}
```


NullPointerException

Testovanie

- testovanie je minimálne rovnako náročné, ako programovanie
- Java poskytuje nástroj/podporu vo forme tzv. JUnit testov, ktoré si postupne predstavíme
- vytvorme prvý JUnit Test SortTest k triede Sort,
- budeme testovať metódy generuj a bubbleSortuj

New JUnit Test Case

JUnit Test Case

The use of the default package is discouraged.

☐ New JUnit 3 test ☒ New JUnit 4 test

Source folder: 02_java Browse...

Package: (default) Browse...

Name: SortTest

Superclass: java.lang.Object Browse...

Which method stubs would you like to create?

☐ setUpBeforeClass() ☐ tearDownAfterClass()
☐ setUp() ☐ tearDown()
☐ constructor

Do you want to add comments? (Configure templates and default value [here](#))

☐ Generate comments

Class under test: Sort Browse...

< Back Next > Finish Cancel

JUnit Test čarodejník vytvorí kostru
testu, ktorú upravujeme

Prvý JUnit Test

```
import static org.junit.Assert.*;
import org.junit.Test;
public class SortTest {
```

testujeme, či generuj vytvorí
pole správnej veľkosti

```
@Test
public void testGeneruj() {
 int testPole[] = Sort.generuj(100);
 if (testPole == null)
 fail("ziadne pole");
 assertNotNull("ziadne pole", testPole);
 assertEquals("velkost pola",
 testPole.length, 100);
 assertTrue("velkost pola",
 testPole.length == 100);
}
```

```
@Test(timeout=10) // ms
public void testBubleSortuj() {
 int testPole[] = Sort.generuj(10000);
 Sort.bubleSortuj(testPole);
 for(int i=0; i+1<testPole.length; i++)
 if (testPole[i] > testPole[i+1])
 fail("neutriedene");
}
```

testujeme, či triedenie
utriedi pole v danom
časovom limite

Čo ponúka JUnit Test

http://www.vogella.de/articles/JUnit/article.html#junit_intro

org.junit.Assert poskytuje metódy:

```
fail("tu to zlyhalo")
assertTrue(n>0)
assertEquals("test n", n, 100)
assertEquals("realny test", pi,
 3.14,0.01)
assertNull("null referencia", pole)
assertNotNull("not null referencia", pole)
assertSame("rovnake", pole1, pole2)
assertNotSame("rozne", pole1, pole2)
assertTrue("podmienka", pole.length>0)
```

... a mnoho ďalších

@Anotácie:

```
@Test
@Before
@After
@Ignore
... a ďalšie
```

```
@Test(expected=IndexOutOfBoundsException.class) public
void testBubleSortuj() {
 // toto nebude dobrý test, lebo
 ignoruje nesprávne indexovanie
```


Sú collections lepšie ?

(a môžeme ich už používať?)

```
public static void bubbleSortuj(ArrayList<Integer> a) {
 for (int i = 0; i < a.size() ; i++) {
 for (int j = a.size()-1; j>i ; j--) {
 if (a.get(j-1) > a.get(j)) {
 Integer temp = a.get(j);
 a.set(j, a.get(j-1));
 a.set(j-1, temp);
 }
 }
 }
}

public static void bubbleSortuj(int[] a) {
 for (int i = 0; i < a.length ; i++) {
 for (int j = a.length-1; j>i ; j--) {
 if (a[j-1] > a[j]) {
 int temp = a[j];
 a[j] = a[j-1];
 a[j-1] = temp;
 }
 }
 }
}
```

10⁵ - elapsed time:33 s. – 2.35x pomalšie

10⁴ - elapsed time:141 milis.

10⁵ - elapsed time:14s.

10⁶ - elapsed time: ???

Je Python lepší ?

```
import random
import datetime
def bubbleSort(alist):
 for passnum in range(len(alist)-1,0,-1):
 for i in range(passnum):
 if alist[i]>alist[i+1]:
 temp = alist[i]
 alist[i] = alist[i+1]
 alist[i+1] = temp
alist = random.sample(range(1000000000), 10000)
start = datetime.datetime.now()
bubbleSort(alist)
now = datetime.datetime.now()
print(alist)
print(now-start)
```

10⁴ - elapsed time:15 s. - 106x pomalšie...

10⁵ - elapsed time: 28m05s - 120x pomalšie...

<http://interactivepython.org/courselib/static/pythonds/SortSearch/TheBubbleSort.html>

QuickSort

v Jave:

10⁵ - elapsed time: 23ms. (608x)

10⁶- elapsed time: 120ms

10⁷- elapsed time: 1.2s

10⁸- elapsed time: 12.31s

10⁹- elapsed time: 123.8s

builtin, Arrays.sort:

10⁵ - elapsed time: 39ms.

10⁶- elapsed time: 129ms

10⁷- elapsed time: 1.02s

10⁸- elapsed time: 10.5s

10⁹- elapsed time: 101.5s

<http://www.vogella.com/tutorials/JavaAlgorithmsQuicksort/article.html>

Súbor: QuickSort.java, QuickSortTest.java

Ak postupne pridávame prvky do poľa,
ktorého rozmery pri vytvorení sme
neodhadli dobre, časom potrebujeme
zväčšiť pole – preventívne na 2násobok

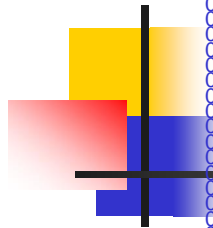
Realokácia poľa

```
public class Reallocate {
 static int[] pole = new int[10]; // staticke pole inicializovane na dlzku 10
 static int pocet = 0; // pocet zapisanych prvkov v poli

 static void pridajDoPola(int x) {
 if (!(pocet < pole.length)) { // ak uz je pole plne
 int[] novePole = new int[2*pole.length]; // realouj pole, t.j.
 for(int i=0; i<pole.length; i++) // vytvor pole dvojnasobnej velkosti
 novePole[i] = pole[i]; // prekopiruj do neho hodnoty stareho pola
 pole = novePole; // zahod stare pole
 }
 pole[pocet++] = x; // pridaj prvok
 }

 public static void main(String[] args) {
 for(int i=0; i<100; i++) {
 pridajDoPola(i%10);
 for(int elem:pole) System.out.print(elem);
 System.out.println();
 }
 }
}
```

Súbor: Reallocate.java

Nečitateľné úmyselne

System:

```
System.arraycopy(pole, 0, novePole, 0, pole.length);
```

Arrays:

```
novePole = Arrays.copyOf(pole, 2*pole.length);
```

Triedy java.util.Arrays, java.lang.System

užitočné statické metódy na prácu s poľami

```
import java.util.Arrays; // používam triedu z balíka java.util

int[] a = new int[10]; // pole primitívneho typu int
Arrays.fill(a, -1); // vyplň pole nulami, memset
System.arraycopy(a, 11, b, 3, 7); // kópia od a[11]->b[3] 7 prvkov
// memcpy

String[] s = {"janko", "marienka", "jozko", "mracik"};
String[] s_copy = new String[4];
System.arraycopy(s, 0, s_copy, 0, s.length); // kópia poľa
Arrays.sort(s); // triedenie poľa
for (String elem:s) System.out.print(elem+","); // janko,jozko,marienka,mracik,
// binárne vyhľadávanie v utriedenom poli

System.out.println(Arrays.binarySearch(s, "sandokan")); // nenachádza sa: -5
System.out.println(Arrays.binarySearch(s, "marienka")); // nachádza sa: 2

Arrays.equals(s, s_copy); // porovnanie polí- false
```

Predávanie argumentov

Základné typy sa prenášajú hodnotou,
ostatné (polia, objekty, ...) referenciou

```
public class Test1 {

 static int zmena(int i) {
 i++; return i;
 }

 public static void main(String[] args) {
 int j, k = 4;
 j = zmena(k);
 System.out.println(
 "k=" + k + ", j=" + j);
 }
}
```

k=4, j=5

```
public class Test2 {

 static int[] zmena(int[] x) {
 int[] c = x;
 x[0] = 99;
 return c;
 }

 public static void main(String[] args) {
 int[] a = {0,1,2,3};
 int[] b = zmena(a);
 System.out.println("a="+a[0]+
 "b="+b[0]);
 }
}

a=99, b=99
```

Súbor: Test1.java, Test2.java

Statické metódy

---

doposiaľ sme až na pár skrytých prípadov používali len statické metódy, premenné a konštanty.

Statické metódy:

- predstavujú klasické procedúry/funkcie ako ich poznáme z C++,
- existujú automaticky, ak použijeme (importujeme) danú triedu,
- existujú bez toho, aby sme vytvorili objekt danej triedy,
- referencujú sa *menom*, napr. *vypis(pole)*, alebo *menom triedy.meno metódy*, konštanty, napr. *Math.cos(fi)*, *Math.PI*, *System.out.println(5)*,
- ak aj metóda nemá argumenty, prázdne zátvorky sa do jej definície a do volania aj tak píšú (à la C++), napr. *System.out.println()*;
- syntax deklarácie statickej metódy je
[public] static typ meno(argumenty) { telo }
- ak ide o procedúru (nie funkciu), výstupný typ je **void**

Statické premenné a bloky

statický inicializačný blok

```
public class Prvocisla {
```

```
 public static final int MAX = 1000;
```

// v statickom inic.bloku vidíme len

```
 public static int cisla[] = new int[MAX];
```

// statické premenné triedy

```
 static {
```

// vykoná sa raz, po zavedení triedy do pamäte

```
 int pocet = 2;
```

```
 cisla[0] = 1;
```

```
 cisla[1] = 2;
```

```
 public static void main(String[] args) {
```

```
 for (int i=1;i<Prvocisla.cisla.length; i++)
```

```
 System.out.print(cisla[i] + " ");
```

```
 }
```

dalsi:

```
 for (int i = 3; pocet < MAX; i += 2) {
```

```
 for (int j = 2; j < pocet; j++)
```

```
 if (i % cisla[j] == 0)
```

```
 continue dalsi;
```

```
 cisla[pocet] = i;
```

```
 pocet++;
```

```
 }
```

```
}
```

```
}
```


Statické metódy vidia len statické premenné
a môžu volať len statické metódy (bez
vytvorenia objektu).

Rekurzia

```
public class Fibonacci {
```

```
 public static void main(String[] args) {
```

```
 int N = Integer.parseInt(args[0]);
```

```
 while (N-- > 0)
```

```
 System.out.println(fib(N));
```

```
 }
```

```
 public static long fib(int n) {
```

```
 //return (n < 2)?1:fib(n-1)+fib(n-2); // fajšmekerská verzia
```

```
 if (n < 2)
```

```
 return 1;
```

```
 else
```

```
 return fib(n-1)+fib(n-2);
```

```
 }
```

```
}
```

miesto na výstupný typ metódy
void je „prázdny“ typ
t.j. nevracia výstup (procedúra)

výstupný typ metódy

výstupná hodnota metódy

kým sa nedozvieme viac, všetky metódy sú static
inak nerozumieme chybe:

Cannot make a static reference to the non-static
method fib(int) from the type Fibonacci

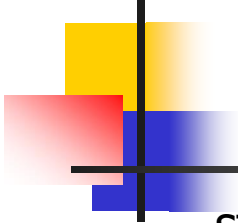
Globálne a forward deklarácie

(neexistujú)

- globálne premenné neexistujú
- oblasť viditeľnosti premennej/metódy je aj pred jej deklaráciou (nepotrebujeme forward deklarácie)

```
public class Metody {
 static void tlac1() {
 System.out.println(i);
 }
 public static void main(String[] args) {
 tlac1();
 tlac2();
 }
 static int i = 5;
 static void tlac2() {
 System.out.println(i);
 }
}
```

Oblasť viditeľnosti premenných


```
static void tlac() {
 int i = 6; int q;
 System.out.println(i);
 {
 // int i = 7;
 // long i = 7;
 int j = 8;
 System.out.println(j);
 }
 // System.out.println(j);
}

static void tlac2() {
 int i = 6; int q;
 System.out.println(i);
 // for (int i = 1; i < 5; i++)
 System.out.println(i);
}
```

// vnorený blok
// chyba - dvojnásobná deklarácia
// chyba - dvojnásobná deklarácia

// koniec vnoreného bloku
// chyba - j nie je viditeľná

// chyba, i už je definovaná

Testovanie

- testovanie je minimálne rovnako náročné, ako programovanie
- Java poskytuje nástroj/podporu vo forme tzv. JUnit testov, ktoré si postupne predstavíme
- vytvorme prvý JUnit Test SortTest k triede Sort,
- budeme testovať metódy generuj a bubbleSortuj

New JUnit Test Case

JUnit Test Case

The use of the default package is discouraged.

☐ New JUnit 3 test ☒ New JUnit 4 test

Source folder: 02_java Browse...

Package: (default) Browse...

Name: SortTest

Superclass: java.lang.Object Browse...

Which method stubs would you like to create?

☐ setUpBeforeClass() ☐ tearDownAfterClass()
☐ setUp() ☐ tearDown()
☐ constructor

Do you want to add comments? (Configure templates and default value [here](#))

☐ Generate comments

Class under test: Sort Browse...

< Back Next > Finish Cancel

JUnit Test čarodejník vytvorí kostru
testu, ktorú upravujeme

Prvý JUnit Test

```
import static org.junit.Assert.*;
import org.junit.Test;
public class SortTest {
```

testujeme, či generuj vytvorí
pole správnej veľkosti

```
@Test
public void testGeneruj() {
 int testPole[] = Sort.generuj(100);
 if (testPole == null)
 fail("ziadne pole");
 assertNotNull("ziadne pole", testPole);
 assertEquals("velkost pola",
 testPole.length, 100);
 assertTrue("velkost pola",
 testPole.length == 100);
}
```

```
@Test(timeout=10) // ms
public void testBubleSortuj() {
 int testPole[] = Sort.generuj(10000);
 Sort.bubleSortuj(testPole);
 for(int i=0; i+1<testPole.length; i++)
 if (testPole[i] > testPole[i+1])
 fail("neutriedene");
}
```

testujeme, či triedenie
utriedi pole v danom
časovom limite

Čo ponúka JUnit Test

http://www.vogella.de/articles/JUnit/article.html#junit_intro

org.junit.Assert poskytuje metódy:

```
fail("tu to zlyhalo")
assertTrue(n>0)
assertEquals("test n", n, 100)
assertEquals("realny test", pi,
 3.14,0.01)
assertNull("null referencia", pole)
assertNotNull("not null referencia", pole)
assertSame("rovnake", pole1, pole2)
assertNotSame("rozne", pole1, pole2)
assertTrue("podmienka", pole.length>0)
```

... a mnoho ďalších

@Anotácie:

```
@Test
@Before
@After
@Ignore
... a ďalšie
```

```
@Test(expected=IndexOutOfBoundsException.class) public
void testBubleSortuj() {
 // toto nebude dobrý test, lebo
 ignoruje nesprávne indexovanie
```